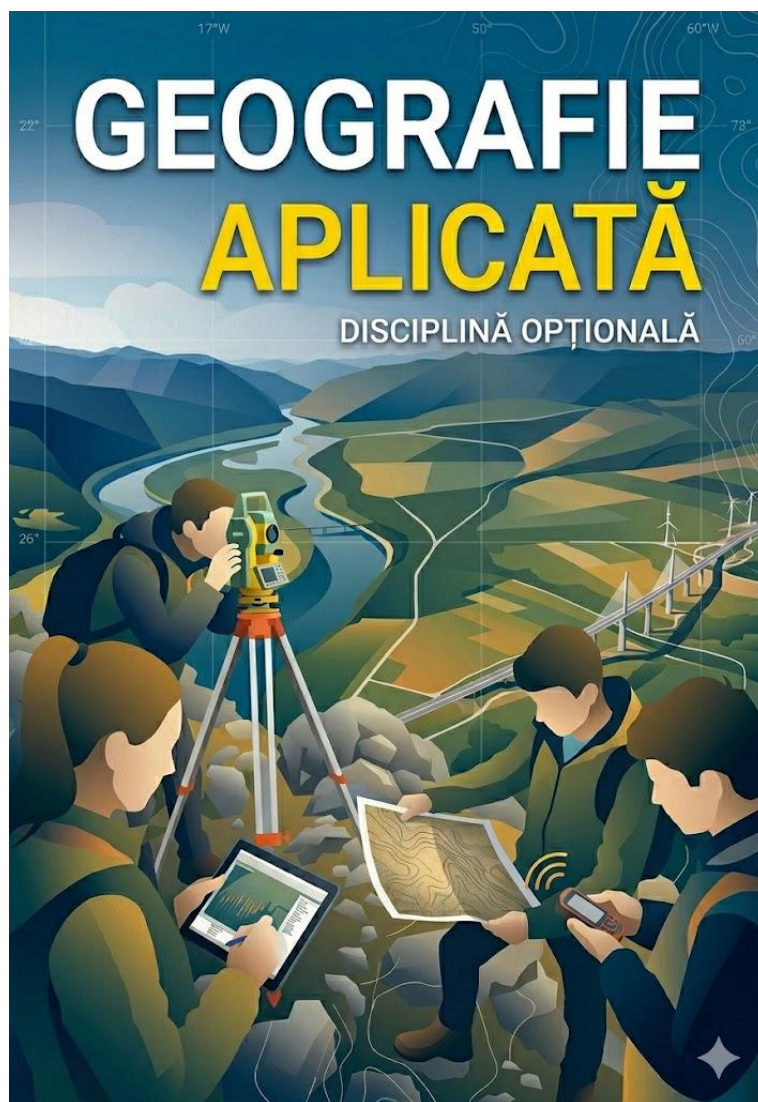

**Geografie aplicată
(programă școlară CDEOȘ)**

Disciplina: Geografie
Clasa: a XII-a
Autorul/ autorii: Corina Arghiuș

CURRICULUM LA DECIZIA ELEVULUI DIN OFERTA ȘCOLII

-an școlar 2026-2027-

GEOGRAFIE APLICATĂ

- programă școlară-

Unitatea de învățământ: Colegiul Național Pedagogic „Gheorghe Lazăr”, Cluj-Napoca

Denumirea opționalului: *Geografie aplicată*

Tipul: disciplină nouă

Clasa: a XII-a

Durata: un an școlar

Număr de ore/ săptămână: 1

Anul școlar: 2026-2027

Autor: prof. dr. Corina Arghiuș

A. NOTA DE PREZENTARE

Curriculumul opțional *Geografie aplicată*, care se adresează elevilor din învățământul liceal, ciclul superior al liceului (clasa a XII-a), își propune să contribuie la înțelegerea relației dintre geografie și problemele contemporane ale societății, precum și la dobândirea de abilități practice, utile vieții cotidiene. Disciplina vizează familiarizarea elevilor cu aspectele geografice ale orizontului apropiat, ale spațiului românesc și european, precum și dezvoltarea competențelor de analiză și interpretare a realității geografice și nu numai.

Cursul explică și exemplifică, în spațiul european și național, concepte de geografie fizică, umană și regională, fixează concepte și deprinderi deja dobândite și realizează transferul acestora, prin aplicarea în viața cotidiană. De exemplu, în ceea ce privește geografia fizică și regională, elevii studiază caracteristicile și procesele geomorfologice, hidrologice, climatice și biopedogeografice, care influențează formarea și evoluția diferitelor regiuni din Europa, precum și modul în care aceste caracteristici geografice afectează economia și stilul de viață al oamenilor din aceste regiuni. În ceea ce privește geografia umană, elevii studiază aspecte precum migrația, urbanizarea, dezvoltarea economică și comerțul internațional, precum și modul în care aceste fenomene influențează societatea și economia europeană. De asemenea, elevii pot învăța cum să aplice aceste concepte în viața cotidiană- decizii de achiziționare a bunurilor și serviciilor, planificarea călătoriilor sau luarea unor decizii de afaceri.

Disciplina opțională *Geografie aplicată* poate aduce o contribuție valoroasă la profilul de formare al absolventului de liceu din România, prin furnizarea de cunoștințe și abilități care îl vor ajuta să înțeleagă mai bine lumea înconjurătoare și să ia decizii mai informate în ceea ce privește problemele globale. Elevii pot dezvolta abilități de gândire critică, precum și o înțelegere mai profundă a relațiilor complexe dintre societate și mediu. De asemenea, această disciplină poate ajuta la dezvoltarea unor abilități practice, precum analiza de date, cercetarea și elaborarea de strategii pentru a aborda problemele globale. În concluzie, *Geografia aplicată* poate fi o disciplină valoroasă pentru absolvenții de liceu din România, oferindu-le o perspectivă globală asupra problemelor contemporane și ajutându-i să devină cetățeni responsabili și informați ai lumii.

Programa școlară cuprinde: competențe generale și specifice, valori și atitudini, conținuturi, exemple de activități de învățare, sugestii metodologice, precum și o bibliografie orientativă.

B. COMPETENȚE GENERALE

1. Explicarea mediului geografic prin utilizarea corectă și coerentă a terminologiei specifice domeniului, în urma unui demers bazat pe investigație
2. Relaționarea elementelor și a fenomenelor din natură și societate cu reprezentările lor cartografice, grafice sau modele
3. Formarea unor atitudini și comportamente responsabile față de mediul geografic

C. VALORI ȘI ATITUDINI

Competențele generale și specifice care se formează în urma parcurgerii acestei discipline opționale au la bază și promovează următoarele valori și atitudini:

- ✚ Curiozitatea pentru explorarea mediului geografic;
- ✚ Gândire autonomă, critică și prospectivă;
- ✚ Conservarea și ocrotirea mediului din orizontul local;
- ✚ Disponibilitatea pentru învățarea permanentă.

D. LISTA DE CONȚINUTURI ASOCIATĂ COMPETENȚELOR SPECIFICE

Conținuturile învățării	Competențe specifice
I. Geografia fizică a Europei și a României 1. Unități de relief din Europa și România 2. Climatul și hidrografia Europei și a României. Impact antropic 3. Elemente biopedogeografice ale Europei și ale României. Impact antropic	1.1. Analizarea geografică a componentelor naturale și umane ale unui teritoriu, la nivel național și european 1.2. Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele naturale și umane ale mediului geografic, la nivelul continentului, al Uniunii Europene și al României, prin analizarea unor sisteme și structuri teritoriale și funcționale
II. Geografia umană a Europei și a României 4. Dinamica populației. Cauze și consecințe 5. Sistemul de orașe al României și al Europei	2.1. Identificarea elementelor de geografie fizică și umană ale Europei și ale României, utilizând reprezentări cartografice, grafice sau modele 2.2. Utilizarea reprezentărilor grafice și cartografice, a datelor statistice, pentru interpretarea realității geografice a României, Europei și Uniunii Europene
III. Geografie economică și regională. Europa și România 6. Resursele naturale și impactul exploatării acestora	

7. Activitatea economică la nivel european. Elemente comparative	3.1. Analizarea problemelor de mediu din spațiul european și național
8. Elemente de specificitate ale țărilor europene	3.2. Rezolvarea problemelor de mediu cu care se confruntă societatea actuală
IV. Probleme de mediu. Studiu de caz (național și european)	

E. SUGESTII METODOLOGICE

Proiectarea și realizarea demersului didactic va urmări dezvoltarea unor **competențe generale valoroase pentru absolvenții de liceu** din România:

- *Gândire critică și analitică*: analizarea și evaluarea informațiilor, dezvoltarea de argumente solide și luarea deciziilor bazate pe date relevante;
- *Comunicare eficientă*: dezvoltarea abilităților de a prezenta informații complexe în mod clar și concis, atât în scris, cât și oral;
- *Abilități de cercetare*: identificarea și analizarea surselor de informații relevante, formularea de ipoteze și aplicarea metodelor de cercetare;
- *Rezolvarea problemelor*: identificarea problemelor, formularea soluțiilor și implementarea planurilor de acțiune;
- *Responsabilitate socială și globală*: să înțeleagă responsabilitatea socială și globală și să ia în considerare implicațiile deciziilor lor asupra altor persoane, comunități și mediul geografic.
- *Capacitatea de a învăța pe tot parcursul vieții*: dezvoltarea unei atitudini deschise și interesate față de învățare și înțelegerea importanței educației pe tot parcursul vieții pentru dezvoltarea personală și profesională.

Se recomandă ca proiectarea și realizarea demersului didactic să se bazeze pe **învățarea** prin cooperare, contextualizată, experiențială, centrată pe elev, pe abordarea multiperspectivă și investigație și să promoveze educația pentru dezvoltare durabilă și dezvoltarea deprinderilor și competențelor integratoare, transferabile, utile individului atât în viața școlară, cât și în cea socio-profesională sau familială.

Este utilă respectarea unor **principii esențiale** pentru succesul dezvoltării competențelor elevilor: creativitate în abordarea conținuturilor și în utilizarea metodelor de predare-învățare-evaluare, respect pentru diversitatea opiniilor, încurajarea activității independente a elevilor (portofolii, proiecte, activități de investigare, simularea unor acțiuni),

interes pentru dezvoltarea personală a elevilor, asumarea unor responsabilități și a unor atitudini prin interiorizarea unui sistem obiectiv de valori.

Conținuturile sunt grupate în patru teme majore. Dintre cele **34 de ore** prevăzute, **10 ore** sunt la **dispoziția profesorului** pentru: evaluare de diagnoză, activități de sprijin suplimentar pentru elevii cu dificultăți în învățare ori de aprofundare a conținutului, aplicații practice în orizontul local și de pregătire a elevilor pentru evaluarea finală.

→ Sugestii privind strategiile de predare-învățare

Pentru formare competențelor specifice se recomandă utilizarea unor **metode, tehnici și procedee didactice** precum: investigația, problematizarea, învățarea prin descoperire, experimentul, exercițiul, jocul de rol, studiul de caz etc. Investigația- ca demers didactic principal, se centrează pe o întrebare/problemă/fenomen, debutând cu ceea ce elevii știu, provocându-i în căutarea răspunsurilor/explicațiilor, continuă cu relaționarea rezultatelor și se finalizează cu folosirea noii perspective dobândite pentru a aborda noi probleme și a testa explicațiile obținute pentru alte fenomene/procese de interes.

În scopul înțelegerii corecte de către elevi a problematicii geografice a României și Europei este necesară utilizarea unor **suporturi educaționale** ca: tabele, grafice, hărți, fotografii, filme documentare, animații, jurnale cu dublă intrare, softuri educaționale etc.

Activitățile de învățare **se vor organiza** o parte în cabinetul de geografie, o parte la bibliotecă (colectare de date, imagini, investigații), iar alta în teren, sub forma aplicațiilor în orizontul local, pentru analiza unor elemente relevante.

Exemple de activități de învățare

Competențe specifice	Activități de învățare
1.1. Analizarea geografică a componentelor naturale și sociale ale unui teritoriu, la nivelul național și european	- redactarea de materiale de prezentare a unor unități teritoriale (ex. articol în presa locală, reportaj); - analiza caracteristicilor geografice ale unor teritorii, pentru a descoperi relații, și construirea de hărți conceptuale/diagrame; - compararea unor entități teritoriale (unități de relief, țări etc.), prin identificarea de asemănări și deosebiri;
1.2. Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele	- explicarea oral, în scris sau vizual (scheme, grafice, hărți conceptuale, colaje) a relațiilor

naturale și umane ale mediului geografic, la nivelul continentului, al Uniunii Europene și al României, prin analizarea unor sisteme și structuri teritoriale și funcționale	<p>observabile dintre sistemele naturale și umane ale mediului geografic;</p> <ul style="list-style-type: none"> - construirea unui demers de investigație; - crearea unor situații de tip problematizat; - argumentarea unor afirmații;
2.1. Identificarea elementelor de geografie fizică și umană ale Europei și ale României, utilizând reprezentări cartografice, grafice sau modele	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea elementelor de geografie fizică și umană ale Europei și României, pe suporturi cartografice, inclusiv pe hărți mute; - citirea și interpretarea reprezentărilor grafice și cartografice;
2.2. Utilizarea reprezentărilor grafice și cartografice, a datelor statistice, pentru interpretarea realității geografice a României, Europei și Uniunii Europene	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea de corelații între informațiile oferite de diverse surse (texte, tabele, reprezentări grafice și cartografice, imagini etc.); - transferul informației dintr-un limbaj în altul- de exemplu din informații cantitative (date statistice) în reprezentări grafice, din reprezentări grafice în text sau în tabel etc.;
3.1. Analizarea problemelor de mediu în spațiul european și național	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea unor proceduri de investigație a problemelor de mediu (observare, analiză și interpretare de date, reprezentări grafice și cartografice, cuantificarea impactului);
3.2. Rezolvarea problemelor de mediu cu care se confruntă societatea actuală	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea unor soluții pentru rezolvarea problemelor de mediu cu care se confruntă societatea actuală europeană (ex. deșertificarea, încălzirea globală, poluarea, accidente nucleare etc.); - joc de rol: simularea comportamentului în cazul producerii unor fenomene de risc și elaborarea unui plan de acțiune/intervenție;

→ Sugestii privind strategiile de evaluare a rezultatelor învățării

Se recomandă utilizarea instrumentelor care să permită profesorului evaluarea eficientă a priceperilor și deprinderilor- abilități de ordin practic ale elevului. Cadrul didactic va comunica criteriile/procedurile de evaluare și standardele de performanță în toate cele trei forme ale evaluării: diagnostică, formativă și sumativă.

Evaluarea curentă va avea un rol formativ, utilizându-se instrumente complementare (portofolii tematice, proiecte, fișe de investigație, grile de evaluare, autoevaluarea produselor activității etc.), scopul fiind orientarea și optimizarea învățării.

Evaluarea finală vizează evaluarea competențelor generale ale cursului, prin aprecierea dezvoltării fiecărei competențe specifice prin 3-4 sarcini de lucru, cu grade de dificultate progresive, pe baza unor standarde de evaluare.

F. BIBLIOGRAFIE

1. Academia Română, Institutul de Geografie. (2016). *România. Natură și societate*. Editura Academiei Române.
2. Administrația Națională de Meteorologie. (2008). *Clima României*. Editura Academiei Române.
3. Bălțeanu, D., & Șerban, M. (2005). *Modificările globale ale mediului*. Editura Coresi.
4. Bodocan, V. (1997). *Geografie politică*. Presa Universitară Clujeană.
5. Boțan, C. N., & Cocean, P. (2013). *Geografia Europei*. Editura Risoprint.
6. Gârbacea, V. (1997). *Geografia regională a continentelor: Europa. Note de curs*. Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Geografie.
7. Ilinca, N. (2012). *România. Populație, așezări, economie*. Editura CD Press.
8. Mândruț, O. (2015). *România – Geografie regională*. „Vasile Goldiș” University Press.
9. Mândruț, O., & Dan, S. (2015). *Geografie – curriculum școlar – ghid metodologic*. Editura Corint Educațional.
10. Ministerul Educației. (2019). *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național. Document de consultare*. <http://www.edu.ro>
11. Ministerul Educației. (2020). *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național. Cadrul de referință al curriculumului național*. <http://isj.vs.edu.ro>
12. Pop, P. G. (2000). *Carpații și Subcarpații României*. Presa Universitară Clujeană.
13. Pop, P. G. (2001). *Depresiunea Transilvaniei*. Presa Universitară Clujeană.